

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

10. august 2017*

Eelotsusetaotlus – Eelotsuse kiirmenetlus – Politseikoostöö ja õiguslane koostöö kriminaalasjades – Euroopa vahistamismäärus – Raamotsus 2002/584/JSK – Liikmesriikidevaheline üleandmiskord – Täitmise tingimused – Täitmata jätmise vabatahtlikud alused – Artikli 4a lõige 1, mis lisati raamotsusega 2009/299/JSK – Vabadusekaotusliku karistuse täitmisele pööramiseks tehtud vahistamismäärus – Mõiste „kohtulik arutelu, mille tulemusel otsus tehti“ – Kohtumenetlus, milles muudetakse varem mõistetud karistusi – Liitkaristuse mõistmine – Sellise kohtuliku arutelu tulemusel tehtud otsus, millele süüdimõistetud isik isiklikult ei ilmunud – Süüdimõistetud isik, kes isiklikult ei ilmunud ei esimese kohtuastme arutelule, mille tulemusel ta süüdi mõisteti, ega ka apellatsiooniasemes toimunud arutelule – Isik, keda apellatsioonimenetluses kaitses õigusnõustaja – Vahistamismäärus, milles vastav teave puudub – Tagajärjed vahistamismäärust täitvale õigusasutusele

Kohtuasjas C-271/17 PPU,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Rechtbank Amsterdami (Amsterdami esimese astme kohus, Madalmaad) 18. mai 2017. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse samal päeval, järgmise isiku suhtes tehtud Euroopa vahistamismääruse täitmise seotud menetluses:

Sławomir Andrzej Zdiaszek,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president J. L. da Cruz Vilaça, kohtunikud M. Berger, A. Borg Barthet, E. Levits ja F. Biltgen (ettekandja),

kohtujurist: M. Bobek,

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 11. juuli 2017. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- S. A. Zdiaszek, esindajad: *advocaat* M. Bouwman ja *advocaat* B. J. Polman,
- Openbaar Ministerie, esindajad: K. van der Schaft ja U. E. A. Weitzel,
- Madalmaade valitsus, esindajad: M. Noort ja M. Bulterman,
- Iirimaa, esindaja: J. Quaney, keda abistas C. Noctor, *BL*,
- Poola valitsus, esindajad: B. Majczyna, M. Nowak ja K. Majcher,

* Kohtumenetluse keel: hollandi.

– Euroopa Komisjon, esindajad: R. Troosters ja S. Grünheid,
olles 26. juuli 2017. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

otsuse

- 1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (EÜT 2002, L 190, lk 1; ELT eriväljaanne 19/06, lk 34), muudetud nõukogu 26. veebruari 2009. aasta raamotsusega 2009/299/JSK (ELT 2009, L 81, lk 24) (edaspidi „raamotsus 2002/584“), artikli 4a lõiget 1.
- 2 Taotlus on esitatud sellise Euroopa vahistamismääruse täitmisel Madalmaades, mille Sąd Okręgowy w Gdańsku (Gdański maakonnakohus, Poola) tegi Sławomir Andrzej Zdziaszeki suhtes, et pöörata Poolas täitmisele vabadusekaotuslik karistus.

Õiguslik raamistik

Rahvusvaheline õigus

EIÕK

- 3 Roomas 4. novembril 1950. aastal allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni (edaspidi „EIÕK“) artikkel 6 „Õigus õiglasele kohtumenetlusele“ sätestab:

„1. Igaühel on oma tsiviilõiguste ja -kohustuste või temale esitatud kriminaalsüüdistuse üle otsustamisel õigus õiglasele ja avalikule kohtumenetlusele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus, seaduse alusel moodustatud kohtus. Kohtuotsus kuulutatakse avalikult, kuid istungi võib ajakirjanikele ja üldsusele täielikult või osaliselt kinniseks kuulutada demokraatliku ühiskonna kõlbluse, avaliku korra või riigi julgeoleku huvides, alaealise huvides või poolte eraelu kaitseks või kohtu määratud ulatuses erijuhtudel, kui avalikkus kahjustaks õigusemõistmist.

2. Igaüht, keda süüdistatakse kuriteos, peetakse süütaks seni, kuni tema süü ei ole seaduse kohaselt tõendatud.

3. Igal kuriteos süüdistataval on vähemalt järgmised õigused:

- a) saada viivitamata talle arusaadavas keeles üksikasjalikku teavet tema vastu esitatud süüdistuse iseloomust ja alustest;
- b) saada piisavalt aega ja võimalusi enda kaitse ettevalmistamiseks;
- c) kaitsta end ise või enda valitud kaitsja abil või saada tasuta õigusabi juhul, kui see on õigusemõistmise huvides vajalik ja süüdistataval pole piisavalt vahendeid õigusabi eest tasumiseks;
- d) küsitleda ise või lasta küsitleda tema vastu ütlusi andma kutsutud tunnistajaid, lasta omalt poolt kohale kutsuda tunnistajaid ja neid küsitleda tema vastu ütlusi andvate tunnistajatega võrdsetel tingimustel;
- e) kasutada tasuta tõlgi abi, kui ta ei mõista või ei räägi kohtus kasutatavat keelt.“

Liidu õigus

Harta

- 4 Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklid 47 ja 48 asuvad VI jaotises „Õigusemõistmine“.

- 5 Harta artikkel 47 „Õigus tõhusale õiguskaitsevahendile ja õiglasele kohtulikule arutamisele“ sätestab:

„Igaühel, kelle liidu õigusega tagatud õigusi või vabadusi rikutakse, on selles artiklis kehtestatud tingimuste kohaselt õigus tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus.

Igaühel on õigus õiglasele ja avalikule asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus seaduse alusel moodustatud kohtus. Igaühel peab olema võimalus saada nõu ja kaitset ning olla esindatud.

[...]“

- 6 Selgitustes põhiõiguste harta kohta (ELT 2007, C 303, lk 17) (edaspidi „harta selgitused“) on harta artikli 47 teise lõigu kohta täpsustatud, et see säte vastab EIÕK artikli 6 lõikele 1.

- 7 Harta selgitustes on artikli 47 kohta lisatud, et „[l]iidu õiguses ei piirdu õigus asja õiglasele kohtulikule arutamisele vaidlustega tsiviilõiguste ja -kohustuste üle. See on üks tagajärg, mis tuleneb asjaolust, et liit on õigusriigi põhimõttel põhinev ühendus, nagu väidab kohus [23. aprilli 1986. aasta kohtuotsuses *Les Verts vs. Euroopa Parlament*, (294/83; EU:C:1986:166)]. Kõigis teistes aspektides, välja arvatud reguleerimisala, kohaldatakse [EIÕKga] pakutavaid tagatise sarnaselt ka liidu suhtes.“

- 8 Harta artikkel 48 „Süütuse presumptsioon ja kaitseõigus“ sätestab:

„1. Iga süüdistatavat peetakse süütuks seni, kuni tema süü ei ole seaduse kohaselt tõendatud.

2. Iga süüdistatava õigus kaitsele on tagatud.“

- 9 Harta selgitused täpsustavad sellega seoses järgmist:

„Artikkel 48 vastab [EIÕK] artikli 6 lõigetele 2 ja 3 [...]

[...]“

Kooskõlas artikli 52 lõikega 3 on nimetatud õigusel sama tähendus ja ulatus, kui on [EIÕKga] tagatud õigusel.“

- 10 Harta artikli 51 „Reguleerimisala“ lõige 1 näeb ette:

„Harta sätted on subsidiaarsuse põhimõtet arvesse võttes ette nähtud liidu institutsioonidele, organitele ja asutustele ning liikmesriikidele üksnes liidu õiguse kohaldamise korral [...]"

- 11 Harta artikkel 52 „Õiguste ja põhimõtete ulatus ja tõlgendamine“ näeb ette:

„1. Hartaga tunnustatud õiguste ja vabaduste teostamist tohib piirata ainult seadusega ning arvestades nimetatud õiguste ja vabaduste olemust. Proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt võib piiranguid seada üksnes juhul, kui need on vajalikud ning vastavad tegelikult liidu poolt tunnustatud üldist huvi pakkuvatele eesmärkidele või kui on vaja kaitsta teiste isikute õigusi ja vabadusi.

[...]

3. Hartas sisalduvate selliste õiguste tähendus ja ulatus, mis vastavad Euroopa inimõiguste ja põhivabaduse kaitse konventsiooniga tagatud õigustele, on samad, mis neile nimetatud konventsiooniga ette on nähtud. See säte ei takista liidu õiguses ulatuslikuma kaitse kehtestamist.

[...]

7. Harta tõlgendamise juhendina koostatud selgitusi võetakse asjakohaselt arvesse liidu ja liikmesriikide kohtutes.“

Raamotsused 2002/584 ja 2009/299

12 Raamotsuse 2002/584 põhjendused 5, 6, 8, 10 ja 12 on sõnastatud järgmiselt:

„(5) [...] Lisaks sellele võimaldab süüdimõistetute kriminaalkaristuste täitmiseks või kahtlustatavatele süüdistuse esitamiseks uue lihtsustatud üleandmissüsteemi sisseviimine kõrvaldada keerukuse ja võimalikud viivitused, mis on omased praegusele väljaandmiskorrale. [...]

(6) Käesolevas raamotsuses sätestatud Euroopa vahistamismäärus on esimene kindel meede kriminaalõiguse valdkonnas, millega kohaldatakse vastastikuse tunnustamise põhimõtet, mida Euroopa Ülemkogu nimetas õiguslase koostöö nurgakiviks.

[...]

(8) Euroopa vahistamismääruse täitmise kohta tehtud otsuseid tuleb piisavalt kontrollida, mis tähendab, et selle liikmesriigi õigusasutus, kus tagaotsitav on vahistatud, peab tegema otsuse tema üleandmise kohta.

[...]

(10) Euroopa vahistamismääruse toimimine põhineb suurel liikmesriikidevahelisel usaldusel. Selle kohaldamise võib peatada ainult siis, kui üks liikmesriik on raskelt ja jätkuvalt rikkunud [EL] artikli 6 lõikes 1 [nüüd, pärast muutmist ELL artikkel 2] sätestatud põhimõtteid ja kui rikkumise on [EL] artikli 7 lõike 1 [nüüd, pärast muutmist ELL artikli 7 lõige 2] alusel kindlaks teinud nõukogu ja sellel on artikli 7 lõikes 2 sätestatud tagajärjed.

[...]

(12) Käesolev raamotsus austab põhiõigusi ja järgib põhimõtteid, mida tunnustatakse [EL] artiklis 6 ja mis on kajastatud [...] hartas, eelkõige selle VI peatükis. Käesolevat raamotsust ei tõlgendata keeluna ära öelda isiku üleandmisest, kelle suhtes on tehtud Euroopa vahistamismäärus, kui on objektiivselt alust arvata, et nimetatud vahistamismäärus on tehtud isiku kohtu alla andmiseks või karistamiseks kõnealuse isiku soo, rassi, usu, etnilise kuuluvuse, kodakondsuse, keele, poliitiliste vaadete või seksuaalse sättumuse alusel või et see kahjustaks selle isiku olukorda mis tahes eeltoodud põhjusel.

[...]“

13 Selle raamotsuse artikkel 1 „Euroopa vahistamismääruse määratlus ja selle täitmise kohustus“ näeb ette:

„1. Euroopa vahistamismäärus on liikmesriigi väljaantud kohtuotsus, et teine liikmesriik võtaks tagaotsitava vahi alla ja annaks ta üle kriminaalmenetluse raames kohtu alla andmise või vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetme täitmiseks.

2. Liikmesriigid täidavad mis tahes Euroopa vahistamismääruse vastastikuse tunnustamise põhimõtte alusel ja vastavalt käesoleva raamotsuse sätetele.

3. Käesolev raamotsus ei mõjuta kohustust austada põhiõigusi ja õiguse üldpõhimõtteid, mis on kirja pandud [EL] artiklis 6.“

14 Nimetatud raamotsuse artiklites 3, 4 ja 4a on ette nähtud Euroopa vahistamismääruse täitmata jätmise kohustuslikud ja vabatahtlikud alused.

15 Raamotsus 2009/299 täpsustab, millistel põhjustel võib Euroopa vahistamismäärust täitev õigusasutus selle määruse täitmisest keelduda, kui asjaomane isik ei ole ilmunud oma asja kohtulikule arutamisele. Raamotsuse põhjendused 1, 2, 4, 6–8, 14 ja 15 on sõnastatud järgmiselt:

„(1) Süüdistatava õigus ilmuda isiklikult kohtulikule arutelule on hõlmatud [EIÕK] artiklis 6 sätestatud õigusega õiglasele kohtulikule arutamisele Euroopa Inimõiguste Kohtu tõlgenduses. [See] kohus on samuti märkinud, et süüdistatava õigus ilmuda isiklikult kohtulikule arutelule ei ole absoluutne ning et teatud tingimustel võib süüdistatav omal vabal tahtel sõnaselgelt või vaikimisi, kuid ühemõtteliselt, nimetatud õigusest loobuda.

(2) Erinevates raamotsustes, millega rakendatakse lõplike kohtuotsuste vastastikuse tunnustamise põhimõtet, ei käsitleta ühtselt küsimust, mis puudutab otsuseid, mis tehakse pärast kohtulikku arutelu, millele asjaomane isik isiklikult ei ilmunud. Kõnealune ühtsuse puudumine võib muuta praktilise rakendamise keeruliseks ning takistada õigusala koostööd.

[...]

(4) Seetõttu on vaja sätestada selged ja ühtsed põhjused selliste otsuste mittetunnustamiseks, mis tehti pärast kohtulikku arutelu, millele asjaomane isik isiklikult ei ilmunud. Raamotsuse eemärk on viimistleda nimetatud ühtsete põhjuste määratlust, mis võimaldaksid täidesaatval asutusel otsust täita, vaatamata sellele, et isik kohtulikult arutelul ei viibinud, austades täielikult isiku õigust kaitseda. Käesolev raamotsus ei ole mõeldud selliste vormide ja meetodite, sealhulgas menetlusnõuete reguleerimiseks, mida kasutatakse käesolevas raamotsuses sätestatud tulemuste saavutamiseks; need kuuluvad liikmesriikide õigusaktide reguleerimisalasse.

[...]

(6) Teisi raamotsuseid muutva käesoleva raamotsuse sätetega nähakse ette, millistel tingimustel ei tohi keelduda sellise otsuse tunnustamisest ja täitmisest, mis tehakse pärast kohtulikku arutelu, millele asjaomane isik isiklikult ei ilmunud. Täidetud ei pea olema kõik tingimused; kui üks tingimustest on täidetud, kinnitab vahistamismääruse või otsuse teinud asutus, täites Euroopa vahistamismääruse või teiste raamotsuste kohase tunnistuse vastava osa, et nõuded on või saavad täidetud, mis peaks olema piisav otsuse täitmiseks vastastikuse tunnustamise põhimõtte alusel.

(7) Sellise otsuse tunnustamisest ja täitmisest, mis tehti pärast kohtulikku arutelu, millele asjaomane isik isiklikult ei ilmunud, ei tohi keelduda, kui isikule esitati kohtukutse isiklikult ning seega teavitati teda sellest, millal ja kus toimub kava kohaselt kohtulik arutelu, mille tulemusel asjaomane otsus tehti, või kui ta sai tegelikult muul viisil ametliku teabe selle kohta, millal ja kus toimub kava kohaselt kõnealune kohtulik arutelu, sellisel viisil, et ühemõtteliselt tehti kindlaks, et

ta oli kavandatud kohtulikust arutelust teadlik. Sellega seoses on enesestmõistetav, et isik peaks saama sellise teabe „õigeaegselt“, mis tähendab piisavalt vara, et tal oleks võimalik osaleda kohtulikul arutelul ning realselt kasutada oma õigust kaitsele.

- (8) Süüdistatava õigus õiglasele kohtulikule arutamisele tagatakse [EIÕK-ga], nii nagu seda tõlgendab Euroopa Inimõiguste Kohus. Nimetatud õigus hõlmab asjaomase isiku õigust ilmuda isiklikult kohtulikule arutelule. Selleks et asjaomane isik saaks kõnealust õigust kasutada, peab ta olema teadlik kavandatud kohtulikust arutelust. Käesoleva raamotsuse kohaselt peab iga liikmesriik tagama isiku teadlikkuse kohtulikust arutelust vastavalt oma siseriiklikule õigusele, kusjuures eeldades, et see peab toimuma kooskõlas nimetatud konventsiooni nõuetega. Kui kaalutakse teabe edastamise viisi piisavust selleks, et tagada isiku teadlikkus kohtulikust arutelust, võiks vajaduse korral Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktika kohaselt pöörata eelkõige tähelepanu ka sellele, kui kohusetundlikult on asjaomane isik toiminud, et saada talle edastatud teave kätte.

[...]

- (14) Käesolevas raamotsuses piirdatakse mittetunnustamise põhjuste määratluste viimistlemisega aktides, millega rakendatakse vastastikuse tunnustamise põhimõtet. Seetõttu piirdub näiteks asja uuesti läbivaatamise taotlemise õigust käsitlevate sätete kohaldamisala kõnealuste mittetunnustamise põhjuste määratlemisega. Nende sätete eesmärk ei ole liikmesriikide õigusaktide ühtlustamine. Käesolev raamotsus ei piira selliste tulevaste Euroopa Liidu õigusaktide kohaldamist, mille eesmärk on ühtlustada liikmesriikide õigusaktid kriminaalõiguse valdkonnas.
- (15) Mittetunnustamise põhjused on vabatahtlikud. Siiski juhinduvad liikmesriigid kõnealuste põhjuste siseriiklikusse õigusesse ülevõtmisel eelkõige õigusest õiglasele kohtulikule arutamisele, võttes arvesse käesoleva raamotsuse üldist eesmärki, milleks on edendada isikute menetlusõigusi ning hõlbustada kriminaalasjades tehtavat õiguslast koostööd [...]

- 16 Raamotsuse 2009/299 artikkel 1 „Eesmärgid ja reguleerimisala“ näeb ette:

„1. Käesoleva raamotsuse eesmärgid on edendada nende isikute menetlusõigusi, kelle suhtes on algatatud kriminaalmenetlus, ning samal ajal hõlbustada kriminaalasjades tehtavat õiguslast koostööd ja eelkõige parandada liikmesriikidevahelist kohtuotsuste vastastikust tunnustamist.

2. Käesolev raamotsus ei mõjuta kohustust austada põhiõigusi ja õiguse üldpõhimõtteid, mis on sätestatud ELi lepingu artiklis 6, sealhulgas selliste isikute õigust kaitsele, kelle suhtes on algatatud kriminaalmenetlus, ning õigusasutustele sellega seoses pandud kohustusi.

3. Käesoleva raamotsusega kehtestatakse ühtsed eeskirjad selliste kohtuotsuste ühes liikmesriigis (täidesaatev liikmesriik) tunnustamise ja/või täitmise kohta, mille teine liikmesriik (otsuse teinud liikmesriik) tegi pärast menetlust, kus asjaomane isik kohal ei viibinud [...]

- 17 Raamotsuse 2002/584 artikli 4a „Otsused, mis tehakse pärast kohtulikku arutelu, millele asjaomane isik isiklikult ei ilmunud“ lisati raamotsuse 2009/299 artikliga 2. Selle artikli lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Vahistamismäärust täitev õigusasutus võib samuti keelduda täitmast Euroopa vahistamismäärust, mis on tehtud vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetme täitmiseks, kui isik ei ilmunud isiklikult kohtulikule arutelule, mille tulemusel otsus tehti, välja arvatud kui Euroopa vahistamismääruses märgitakse, et kooskõlas vahistamismääruse teinud liikmesriigi siseriiklikes õigusaktides määratletud täiendavate menetlusnõuetega:

- a) ja õigeaegselt

- i) esitati asjakohasele isikule kohtukutse isiklikult ning seega teavitati teda sellest, millal ja kus toimub kava kohaselt kohtulik arutelu, mille tulemusel asjaomane otsus tehti, või sai asjaomane isik tegelikult muul viisil ametliku teabe selle kohta, millal ja kus toimub kava kohaselt kohtulik arutelu, mille tulemusel otsus tehti, sellisel viisil, et ühemõtteliselt tehti kindlaks, et asjaomane isik oli kavandatud kohtulikust arutelust teadlik,

ning

- ii) teavitati asjaomast isikut sellest, et otsuse võib teha ka siis, kui isik ei ilmu kohtulikule arutelule,

või

- b) on asjaomane isik, olles kavandatud kohtulikust arutelust teadlik, andnud volitused enda kohtulikul arutelul kaitsmiseks asjaomase isiku või riigi poolt määratud õigusnõustajale, kes teda kohtulikul arutelul kaitses,

või

- c) pärast seda, kui asjaomasele isikule otsus kätte toimetati ning teda teavitati selgesõnaliselt õigusest taotleda asja uuesti läbivaatamist või otsus edasi kaevata ning tema õigusest osaleda sellel kohtulikul arutelul, mis võimaldab asja, sealhulgas uue tõendusmaterjali sisulist uuesti läbivaatamist ja mille tulemuseks võib olla algse otsuse tühistamine:

- i) teatas asjaomane isik selgesõnaliselt, et ta ei vaidlusta seda otsust,

või

- ii) ei taotlenud asjaomane isik asja uuesti läbivaatamist ega kaevanud otsust edasi kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul;

või

- d) ei toimetatud asjaomasele isikule otsust isiklikult kätte, kuid
 - i) see toimetatakse talle isiklikult kätte viivitamatult pärast üleandmist ning teda teavitatakse selgesõnaliselt tema õigusest taotleda asja uuesti läbivaatamist või otsus edasi kaevata ning tema õigusest osaleda sellel kohtulikul arutelul, mis võimaldab asja, sealhulgas uue tõendusmaterjali sisulist uuesti läbivaatamist ja mille tulemuseks võib olla algse otsuse tühistamine,

ning

- ii) teda teavitatakse ajavahemikust, mille jooksul peab ta taotlema asja uuesti läbivaatamist või kaebama otsuse edasi, nagu on esitatud asjaomases Euroopa vahistamismääruses.“

18 Raamotsuse 2002/584 artikli 8 lõige 1 sätestab:

„Euroopa vahistamismäärus sisaldab järgmist teavet, mis on esitatud vastavalt lisas toodud vormile:

- a) tagaotsitava isikuandmed ja kodakondsus;
- b) vahistamismääruse teinud õigusasutuse nimi, aadress, telefoni- ja faksinumber ning elektronposti aadress;
- c) tõendid täidetava kohtuotsuse, vahistamismääruse või mis tahes muu sama mõjuga täidetava kohtuotsuse kohta, mis kuulub artiklite 1 ja 2 rakendusalas;
- d) süüteo olemus ja õiguslik kvalifikatsioon, eelkõige seoses artikliga 2;

- e) süüteo toimepaneku tehjolude kirjeldus, sealhulgas aeg, koht ja tagaotsitava isiku kuriteos osalemise laad;
- f) lõpliku kohtuotsuse olemasolu korral määratud karistus või kuriteo eest ette nähtud karistumäär vahistamismääruse teinud liikmesriigi õiguse alusel;
- g) võimaluse korral muud süüteo tagajärjed.“

19 Selle raamotsuse artikkel 15 „Üleandmisotsus“ näeb ette:

„1. Vahistamismäärust täitev õigusasutus teeb käesolevas raamotsuses määratletud aja jooksul ja tingimustel otsuse, kas isik tuleb üle anda.

2. Kui vahistamismäärust täitev õigusasutus leiab, et vahistamismääruse teinud liikmesriigi edastatud teabest ei piisa üleandmisotsuse tegemiseks, küsib ta vajaliku lisateavet, eelkõige seoses artiklitega 3–5 ja artikliga 8, mis tuleb kiiresti saata ning võib selle saamiseks kehtestada tähtaja, võttes arvesse vajadust järgida artiklis 17 kehtestatud tähtaegu.

3. Vahistamismääruse teinud õigusasutus võib alati edastada täitvale õigusasutusele mis tahes vajaliku lisateavet.“

20 Nimetatud raamotsuse artikli 17 kohaselt:

„1. Euroopa vahistamismäärust menetletakse ja see täidetakse viivitamatult.

2. Juhul kui tagaotsitav nõustub üleandmisega, tuleks lõplik otsus Euroopa vahistamismääruse täitmise kohta teha kümne päeva jooksul pärast nõusoleku andmist.

3. Muudel juhtudel tuleks lõplik otsus Euroopa vahistamismääruse täitmise kohta teha 60 päeva jooksul pärast tagaotsitava vahistamist.

4. Kui erijuhtudel ei ole Euroopa vahistamismäärust võimalik täita lõikes 2 või 3 kehtestatud tähtaja jooksul, teavitab vahistamismäärust täitev õigusasutus sellest viivitamata vahistamismääruse teinud õigusasutusele ja esitab viivituse põhjused. Sel juhul võib seda tähtaega veel 30 päeva võrra pikendada.

[...]“

- 21 Raamotsuse 2002/584 lisas asub Euroopa vahistamismääruse ühtne vorm, mille punkt d näeb välja järgmine:

- „d) Märkida, kas isik ilmus isiklikult kohtulikule arutelule, mille tulemusel otsus tehti:
1. ☐ Jah, isik ilmus isiklikult kohtulikule arutelule, mille tulemusel otsus tehti.
 2. ☐ Ei, isik ei ilmunud isiklikult kohtulikule arutelule, mille tulemusel otsus tehti.
 3. Kui te märgistate punkti 2 all oleva lahtri, palun kinnitage ühte järgmisest:
 - ☐ 3.1a. asjaomasele isikule esitati ... (päev/kuu/aasta) isiklikult kohtukutse ning seega teavitati teda sellest, millal ja kus toimub kava kohaselt kohtulik arutelu, mille tulemusel asjaomane otsus tehti, ja teda teavitati sellest, et otsuse võib teha ka siis, kui isik ei ilmu kohtulikule arutelule,
VÕI
 - ☐ 3.1b. asjaomasele isikule ei esitatud kohtukutset isiklikult, vaid ta sai tegelikult muul viisil ametliku teabe selle kohta, millal ja kus toimub kava kohaselt kohtulik arutelu, mille tulemusel otsus tehti, sellisel viisil, et ühemõtteliselt tehti kindlaks, et ta oli kavandatud kohtulikust arutelust teadlik, ja teda teavitati sellest, et otsuse võib teha ka siis, kui ta ei ilmu kohtulikule arutelule,
VÕI
 - ☐ 3.2. asjaomane isik, olles kavandatud kohtulikust arutelust teadlik, on andnud volitused enda kohtulikul arutelul kaitsmiseks asjaomase isiku või nigi poolt määratud õigusnõustajale, kes teda kohtulikul arutelul ka kaitseb,
VÕI
 - ☐ 3.3. asjaomasele isikule toimetati otsus kätte ... (päev/kuu/aasta) ning teda teavitati selgesõnaliselt õigusest taotleda asja uuesti läbivaatamist või otsus edasi kaevata ning tema õigusest osaleda sellel kohtulikul arutelul, mis võimaldab asja, sealhulgas uue tõendusmaterjali sisulist uuesti läbivaatamist ja mille tulemuseks võib olla algse otsuse tühistamine, ning
 - ☐ asjaomane isik teatas selgesõnaliselt, et ta ei vaidlusta seda otsust,
VÕI
 - ☐ asjaomane isik ei taotlenud asja uuesti läbivaatamist ega kaevanud otsust edasi kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul,
VÕI
 - ☐ 3.4. asjaomasele isikule ei toimetatud otsust isiklikult kätte, kuid
 - asjaomasele isikule toimetatakse asjaomane otsus isiklikult kätte viivitamatult pärast üleandmist ning
 - otsuse kättetoimetamisel teavitatakse asjaomast isikut selgesõnaliselt õigusest taotleda asja uuesti läbivaatamist või otsus edasi kaevata ning tema õigusest osaleda sellel kohtulikul arutelul, mis võimaldab asja, sealhulgas uue tõendusmaterjali sisulist uuesti läbivaatamist ja mille tulemuseks võib olla algse otsuse tühistamine, ning
 - asjaomast isikut teavitatakse ajavahemikust, mille jooksul ta peab taotlema asja uuesti läbivaatamist või kaebama otsuse edasi ning mille kestus on ... päeva.
 4. Kui te märgistate punkti 3.1b, 3.2 või 3.3 all oleva lahtri, palun esitage teave selle kohta, kuidas asjaomane tingimus on täidetud:
... ..⁷²

Madalmaade õigus

- 22 Raamotsus 2002/584 võeti Madalmaade õigusesse üle 29. aprilli 2004. aasta üleandmiseseadusega (Overleveringswet; *Stb.* 2004; edaspidi „OLW“).
- 23 OLW artikkel 12 on sõnastatud järgmiselt:

„Üleandmine ei ole lubatud, kui Euroopa vahistamismääruse eesmärk on kohtuotsuse täitmine, kuigi süüdistatav ei ilmunud isiklikult kohtuistungile, mille tulemusel otsus tehti, välja arvatud kui Euroopa vahistamismääruses märgitakse, et kooskõlas vahistamismääruse teinud liikmesriigi menetlusnõuetega:

- a) esitati kohtukutse süüdistatavale õigel ajal ja isiklikult ning seega teavitati teda sellest, millal ja kus toimub kohtuistung, mille tulemusel asjaomane otsus tehti, või sai see isik tegelikult muul viisil ametliku teabe selle kohta, millal ja kus kõnealune kohtuistung toimub, sellisel viisil, et ühemõtteliselt tehti kindlaks, et ta oli kavandatud kohtuistungist teadlik, ning teda teavitati sellest, et otsuse võib teha ka siis, kui ta ei ilmu kohtuistungile; või

- b) süüdistatavat informeeriti kohtuistungist ja ta andis vabalt valitud või riigi poolt määratud advokaadile volitused enda kaitsmiseks ja see advokaat kaitses teda kohtulikul arutelul, või
- c) pärast seda, kui otsus toimetati süüdistatavale kätte ja teda informeeriti sõnaselgelt õigusest taotleda asja uuesti läbivaatamist või otsus edasi kaevata ning tema õigusest osaleda sellel kohtulikul arutelul, mis võimaldab asja, sealhulgas uue tõendusmaterjali sisulist uuesti läbivaatamist ja mille tulemuseks võib olla algse otsuse tühistamine, süüdistatav:
1° teatas sõnaselgelt, et ta ei vaidlusta otsust, või
2° ei taotlenud asja uuesti läbivaatamist ega kaevanud otsust edasi määratud tähtaja jooksul või
- d) süüdistatavale ei toimetatud otsust isiklikult kätte, kuid:
1° ta saab selle isiklikult viivitamatult kätte pärast tema üleandmist ja teda informeeritakse sõnaselgelt tema õigusest taotleda asja uuesti läbivaatamist või otsus edasi kaevata ning tema õigusest osaleda sellel kohtulikul arutelul, mis võimaldab asja, sealhulgas uue tõendusmaterjali sisulist uuesti läbivaatamist ja mille tulemuseks võib olla algse otsuse tühistamine, ning
2° teda teavitatakse ajavahemikust, mille jooksul peab ta taotlema asja uuesti läbivaatamist või kaebama otsuse edasi, nagu on esitatud asjaomases Euroopa vahistamismääruses.“
- 24 OLW lisa 2 „Euroopa vahistamismääruse vorm [...]“ punkt D vastab raamotsuse 2002/584 lisa punktile d.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimused

- 25 Eelotsusetaotlusest selgub, et eelotsusetaotluse esitanud kohus Rechtbank Amsterdam (Amsterdami esimese astme kohus, Madalmaad) sai 17. jaanuaril 2017 selle kohtu juures asuvalt kuninga prokuröri (officier van justitie bij de Rechtbank) taotluse seoses Sąd Okręgowy w Gdańsku (Gdański maakonnakohus, Poola) 12. juunil 2014 tehtud Euroopa vahistamismääruse (edaspidi „vaidlusalune Euroopa vahistamismäärus“) täitmisega.
- 26 Selles Euroopa vahistamismääruses nõuti Poola kodaniku S.A. Zdziaseki – kellel puudub Madalmaades kindel elukoht – vahistamist ja üleandmist, et täita Poolas kaks vabadusekaotuslikku karistust.
- 27 Selles osas oli Euroopa vahistamismääruses märgitud, et tegemist on Sąd Rejonowy w Wejherowie (Wejherowo maakonnakohus, Poola) 25. märtsil 2014 tehtud otsusega, millega mõisteti liitkaristus. See otsus puudutab viit S.A. Zdziaseki poolt toime pandud ja Poola õiguse järgi karistatavat tegu, millele on antud numbrid 1–5.
- 28 25. märtsi 2014. aasta kohtuotsuses otsustas Sąd Rejonowy w Wejherowie (Wejherowo maakonnakohus, Poola) omal algatusel järgmist:
- ühendas üheks ainsaks ühe aasta ja kuue kuu pikkuseks vangistuseks esiteks vangistuse, mis oli S.A. Zdziasekile mõistetud teo 1 eest Sąd Rejonowy w Wejherowie (Wejherowo maakonnakohus, Poola) 21. aprilli 2005. aasta jõustunud kohtuotsusega, ja teiseks vangistuse, mis oli talle mõistetud teo 2 eest Sąd Rejonowy w Gdyni (Gdynia maakonnakohus, Poola) 16. juuni 2006. aasta jõustunud kohtuotsusega;
 - muutis nelja-aastase liitvangistuse, mille Sąd Rejonowy w Wejherowie (Wejherowo maakonnakohus, Poola) oli S.A. Zdziasekile tegude 3–5 eest 10. aprilli 2012. aasta jõustunud kohtuotsusega mõistnud, kolme aasta ja kuue kuu pikkuseks liitvangistuseks, sest tagaotsitava soodne õigusaktide muudatus nägi nii ette.

- 29 Mis puutub tegude 1 ja 2 eest mõistetud vangistusse, siis eelotsusetaotluse esitanud kohus otsustas 11. aprillil 2017 järgmist:
- keelduda S. A. Zdziaszeki üleandmisest osas, milles see vangistus puudutab tegu 1, sest see tegu ei ole niisugusena, nagu seda on vaidlusaluses Euroopa vahistamismääruses kirjeldatud, Madalmaade õiguse kohaselt karistatav, ja
 - peatada selle Euroopa vahistamismääruse täitmise osas, milles vangistus puudutab tegu 2, et paluda vahistamismääruse teinud õigusasutuselt täiendavat teavet.
- 30 Käesolev eelotsusetaotlus puudutab vaid seda vangistust, mis on mõistetud süütegude eest, mis moodustavad teod 3–5.
- 31 Vaidlusaluse Euroopa vahistamismääruse punktis d on märgitud, et S. A. Zdziaszek ei ilmunud isiklikult kohtulikule arutelule, mille tulemusel tehti otsus, millega mõisteti talle lõplik karistus.
- 32 Nimetatud punktis d märkis vahistamismääruse teinud õigusasutus ära üksnes punkti 3.2, mis on sõnastatud järgmiselt:
- „asjaomane isik, olles kavandatud kohtulikust arutelust teadlik, on andnud volitused enda kohtulikult arutelul kaitsmiseks asjaomase isiku või riigi poolt määratud õigusnõustajale, kes teda kohtulikult arutelul ka kaitseb“.
- 33 Selles samas punktis d täitis vahistamismääruse teinud õigusasutus punkti 4 – mis võimaldab tal täpsustada põhjused, miks ta leiab, et punktis 3.2 toodud tingimus on täidetud – järgmiselt:
- „[S. A. Zdziaszekile] on kohtuistungil toimumisest vastavalt Poola kriminaalkohtumenetluse seadustiku sätetele teatatud. Teade saadeti aadressil, mille süüdimõistetu kohtueelses menetluses oli andnud. Teda hoiatati tagajärgede eest, mille toob kaasa see, kui ta ei teata kohtule elukoha või viibimiskoha aadressi muutusest. [S. A. Zdziaszek] kasutas kohtuliku arutelu kestel õigusabi raames nõustajat, kes oli kohal nii kohtulikult arutelul kui ka kohtuotsuse kuulutamisel.“
- 34 Täiendavast teabest, mille vahistamismääruse teinud õigusasutus on edastanud, ilmneb, et:
- punkt 3.2 ja punktis 4 antud selgitused puudutavad menetlust, mille tulemusel tehti 25. märtsil 2014 liitkaristust mõistev otsus, mitte aga kolme selle aluseks olnud süüdimõistmist;
 - Poola õiguses niisuguste menetluse raames nagu menetlus, mille tulemusena tehti 25. märtsil 2014. aasta otsus:
 - a) ei arutata enam „käesolevas menetluses käsitletava asja ese[t]“;
 - b) „liitkaristust mõistva otsuse aluseks on karistused, mis määrati õiguslikult siduva süüdimõistva otsusega“;
 - c) liitkaristust mõistev otsus puudutab üksnes „küsimusi, mis on seotud nende ühendamise üheks (või mitmeks) liitkaristuseks, ja küsimust, kuidas teatavad ärakantud perioodid liitkaristusest maha arvata“ ning
 - d) niisugune otsus on oma olemuselt süüdimõistetu isikule soodne, sest üksikkaristuste liitkaristuseks liitmine lühendab praktikas märkimisväärselt selle karistuse kestust, mis kanda tuleb“;
 - kohtukutse esimesele istungile, mis toimus 28. jaanuaril 2014, saadeti S. A. Zdziaszekile aadressil, mille ta oli andnud. Ta ei võtnud kutset välja ega ilmunud kohtuistungile. Sąd Rejonowy w Wejherowie (Wejherowo maakonnakohus) määras S. A. Zdziaszekile omal algatusel kaitsja ja

peatas ülejäänud osas menetluse. S.A. Zdziaszek kutsuti samal viisil 25. märtsi 2014. aasta kohtuistungile, kuhu ta ei ilmunud. Määratud kaitsja osales kohtuistungil, mille tulemusel tehti liitkaristust mõistev otsus.

- 35 Vahistamismääruse teinud õigusasutuse esitatud andmete põhjal leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 punktis b toodud asjaolu, mis vastab sellele raamotsusele lisatud Euroopa vahistamismääruse ühtse vormi punkti d alapunktis 3.2 viidatud olukorrale, ei ole käesoleval juhul kohaldatav, kuna esitatud andmetest ei selgu, et tagaotsitav „[oli] kavandatud kohtulikust arutelust teadlik“ või et ta „[andis] volitused enda kohtulikult arutelul kaitsmiseks riigi poolt määratud õigusnõustajale“.
- 36 Eelotsusetaotluse esitanud kohtul tekib kõigepealt küsimus, kas selline otsus nagu liitkaristust mõistev 25. märtsi 2014. aasta otsus – millega muudeti asjaomasele isikule varem jõustunud kohtuotsustega mõistetud vanglakaristused selle isiku jaoks soodsamaks ja liideti liitkaristuseks kokku eraldiseisvad vangistused, mis talle olid varem lõplike kohtuotsustega mõistetud, kuid mille raames ei tõstatata enam küsimust, kas asjaomane isik on süüteod toime pannud – kuulub raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 kohaldamisalasse.
- 37 Kui vastus on jaatav, siis on eelotsusetaotluse esitanud kohtul alus keelduda kõnealuse Euroopa vahistamismääruse täitmisest põhjusel, et selle raamotsuse artikli 4a lõike 1 punktis b nimetatud tingimus ei ole täidetud.
- 38 See kohus leiab siiski, et tõstatatud küsimusele tuleb vastata eitavalt, eeskätt nimetatud raamotsuse artikli 4a lõike 1 punktide c ja d sõnastuse tõttu, milles on mõlemas väljend „mis võimaldab asja, sealhulgas uue tõendusmaterjali sisulist uuesti läbivaatamist“.
- 39 Nimetatud kohtu hinnangul tuleneb sellest sõnastusest, et see viitab olukorrale, milles kohus teeb kriminaalasjas sisulise otsuse, võttes seisukoha asjaomase isiku süü kohta talle etteheidetava teo toimepanemisel ning määrates vajaduse korral talle selle süüteo eest karistuse. Seevastu ei ole see nii liitkaristust mõistva otsuse puhul – nagu seda on Sąd Rejonowy w Wejherowie (Wejherowo maakonnakohus) 25. märtsi 2014. aasta otsus –, kuna asjaomase isiku süü küsimust seda laadi menetluses enam ei arutata.
- 40 Eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustab siiski, et vahistamismääruse teinud Poola õigusasutus näib samas olevat seisukohal, et seda laadi otsus jääb siiski raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 kohaldamisalasse, kuna ta mainib vaidlusaluse Euroopa vahistamismääruse punktis d vaid seda teavet, mille põhjal tehti liitkaristust mõistev otsus, jättes mainimata teabe, mis puudutab asjaomase isiku süüdi tunnistamise küsimust ja on viimati nimetatud otsuse aluseks.
- 41 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul peab ta juhul, kui sellele esimesele küsimusele vastatakse eitavalt, kontrollima, kas liitkaristust mõistva otsuse aluseks oleva süüdimõistva otsuse tegemisel ilmus asjaomane isik isiklikult kohtulikule arutelule, ja eitava vastuse korral arutama, kas tegemist on mõne raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 punktides a–d nimetatud juhtumiga.
- 42 Mis antud juhul puutub liitkaristust mõistva otsuse aluseks olevasse otsusesse, siis Poola õigusasutus oli Madalmaade prokuratuuri palvel edastanud täiendavat teavet, millest selgub, et S.A. Zdziaszek ei ole isiklikult ilmunud ühelegi kohtuistungile, milles asja sisuliselt arutati, ei esimeses astmes ega ka apellatsioonistmes.
- 43 Küsimuses, kas tegemist võib olla mõne raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 punktides a–d nimetatud juhtumiga, tõdeb eelotsusetaotluse esitanud kohus, et vahistamismääruse teinud õigusasutus ei kasutanud Euroopa vahistamismääruse vormi punkti d alapunkti 2 ega näidanud ka ära, millise Euroopa vahistamismääruse vormi punkti d alapunktis 3 toodud juhtumiga on tegemist.

- 44 Tekib seega küsimus, kas nendel asjaoludel võib eelotsusetaotluse esitanud kohus vaidlusaluse Euroopa vahistamismääruse täitmisest keelduda.
- 45 Nimetatud kohus leiab, et on asjaolusid, mis võimaldavad vastata jaatavalt.
- 46 Nii võib raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 sissejuhatava lause sõnastusest „välja arvatud kui Euroopa vahistamismääruses märgitakse“ tuletada, et teave mõne selle lõike punktides a–d nimetatud juhtumi esinemise kohta tuleb edastada kui mitte Euroopa vahistamismääruse punktis d, siis vähemalt vastavalt seal kirjeldatud juhtumite sõnastusele.
- 47 Selline tõlgendus on kooskõlas ka raamotsuse eesmärkidega, mis on esiteks tagada, et lõplik otsus Euroopa vahistamismääruse täitmise kohta tehakse tähtaegselt, mistõttu tuleb miinimumini viia nende juhtude arv, mil on vaja paluda täiendavat teavet, teiseks näha ette täpne ja ühtne keeldumispõhjus ning kolmandaks võimaldada vahistamismäärust täitval õigusasutusel tagada asjaomase isiku kaitseõiguste tegelik järgmine lihtsal ja läbipaistval viisil.
- 48 Eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustab siiski, et ka vastupidise seisukoha toetuseks leidub argumente. Vahistamismääruse teinud õigusasutused näivad üldiselt arvavat, et Euroopa vahistamismääruse vormi punkti d alapunktis 3 nimetatud kategooriaid ei ole vaja kasutada.
- 49 Lisaks võib jaatav vastus sellele küsimusele viia pigem keeldumiseni ja seega vähema arvu üleandmisteni, mis on vastastikuse tunnustamise põhimõttega vastuolus.
- 50 Eelotsusetaotluse esitanud kohus leiab, et kui kahele esimesele küsimusele vastataks eitavalt, peab ta veel kontrollima, kas liitkaristust mõistva kohtuotsuse aluseks oleva süüdimõistva otsuse tegemisel oli tegemist mõnega raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõikes 1 punktides a–d nimetatud juhtumitest.
- 51 Selles osas tuleneb vahistamismääruse teinud õigusasutuse esitatud täiendavast teabest, et esimeses kohtuastmes toimunud menetlus, mis viis S. A. Zdziaszeki süüdimõistmiseni 10. aprillil 2012, ning apellatsioonimenetlus, milles seda otsust ei muudetud, leidsid aset Poolas.
- 52 Esimese astme menetluse kohta on vahistamismääruse teinud õigusasutus esitanud kokkuvõtlikult järgmised asjaolud:
- esimeses kohtuastmes toimus 27 kohtuistungit;
 - tagaotsitav ei ilmunud ühelegi nendest kohtuistungitest;
 - tagaotsitavat esindasid kõigepealt järjestikku kaks talle määratud õigusnõustajat ja seejärel üks õigusnõustaja, kelle ta oli valinud ise ja kes viibis järgmistel istungitel, ning
 - tagaotsitav ja tema valitud õigusnõustaja ei ilmunud kohtuistungile, kus süüdimõistev kohtuotsus kuulutati, kuid neile tehti kohtuotsuse sisu teatavaks, kuna nad esitasid taotluse saada selle kohtuotsuse „seaduslik põhjendus“.
- 53 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul ei saa nendest asjaoludest järeldada, et menetluse etapis, mil S. A. Zdziaszekil oli talle määratud õigusnõustaja, „[oli ta] kavandatud kohtulikust arutelust teadlik“ raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 punkti b tähenduses.
- 54 Siiski on see teisiti menetlusetapi puhul, mille jooksul ilmus kohtulikule arutelule õigusnõustaja, kelle S. A. Zdziaszek oli ise valinud, ning eelotsusetaotluse esitanud kohus järeldab selle õigusnõustaja kohtulikule arutelule ilmunisest, et selles etapis oli S. A. Zdziaszek tõesti „kavandatud kohtulikust arutelust teadlik“ ning et ta selle sätte tähenduses „[andis sellele õigusnõustajale] volitused enda kohtulikul arutelul kaitsmiseks“.

- 55 Vahistamismääruse teinud õigusasutuse teave ei näita siiski, et see õigusnõustaja „ka kaitses [S. A. Zdzaszekit kohtulikult arutelul]“, vaid ainult seda, et see õigusnõustaja ilmus esimese kohtuastme menetluses toimunud kohtuistungitele. Lisaks ei olnud sugugi täpsustatud millistel kohtuistungitel 27-st selle menetluse raames toimunud kohtuistungist S.A. Zdzaszeki valitud õigusnõustaja viibis ning mida neil istungitel arutati. Seega ei saa pelgalt nende andmete põhjal järeldada, et õigusnõustaja viibis istungitel ja seal asjaomast isikut ka tegelikult kaitses.
- 56 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib seega, et S.A. Zdzaszek ei ilmunud isiklikult kohtulikule arutelule, mille tulemusel esimese astme kohtuotsus tehti, ning et esimese astme menetluses ei ole tegemist ühegi raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 punktides a–d nimetatud juhtumiga.
- 57 Mis puutub apellatsioonimenetlusse, siis vahistamismääruse teinud õigusasutus on kokkuvõtlikult esitanud järgmised asjaolud:
- tagaotsitav ei ilmunud apellatsiooniasomes toimunud kohtuistungile;
 - teda kutsuti sellele kohtuistungile nõuetekohaselt, ja
 - tagaotsitava volitatud õigusnõustaja ilmus apellatsiooniasomes toimunud kohtuistungile.
- 58 Vahistamismääruse teinud õigusasutuse esitatud teabest, et S.A. Zdzaszekit ja tema õigusnõustajat informeeriti 10. aprilli 2012. aasta kohtuotsuse sisust, järeldab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et tagaotsitav „oli [apellatsiooniasomes] kavandatud kohtulikult arutelust teadlik“ ning et ta oli „andnud volitused enda kohtulikult arutelul kaitsmiseks“. Kuna apellatsiooniasomes toimus üksainus kohtuistung, järeldab eelotsusetaotluse esitanud kohus nende kahe asjaolu põhjal, et see õigusnõustaja ilmus apellatsiooniasomes toimunud kohtuistungile, ja et see „õigusnõustaja ka tegelikult kaitses“ S.A. Zdzaszekit sellel kohtuistungil.
- 59 Neid asjaolusid arvestades erineb olukord seega sellest sõltuvalt, kas keskenduda esimese kohtuastme või apellatsiooniasome menetlusele, eeldades samas, et asi vaadati apellatsiooniasomes sisuliselt läbi.
- 60 Enne kui eelotsusetaotluse esitanud kohus palub vahistamismääruse teinud õigusasutusel seda asjaolu täpsustada, juurdleb ta küsimuse üle, kas apellatsioonimenetlus kuulub raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 kohaldamisalasse.
- 61 Nimetatud kohus leiab, et on asjaolusid, mis võimaldavad vastata jaatavalt.
- 62 Ta rajab oma mõttekäigu selle sätte sõnastusele, mis ei piira selle sätte ulatust esimeses kohtuastmes toimunud menetlusega: nimetatud lõike punktid c ja d viitavad sõnaselgelt nii „uuesti läbivaatamisele“ kui ka „otsuse edasikaebamisele“. Poola õiguses hõlmab apellatsioonimenetlus aga ka asja sisulist uuesti läbivaatamist.
- 63 Pealegi toetab seda tõlgendust tema sõnul selle raamotsuse artikli 4a lõike 1 eesmärk, mis – nagu Euroopa Kohus leidis 26. veebruari 2013. aasta kohtuotsuse Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107) punktis 43 ja 24. mai 2016. aasta kohtuotsuse Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346) punktis 37 – on võimaldada vahistamismäärust täitval õigusasutusel anda üleandmisaluse hoolimata sellest, et tagaotsitav puudus kohtulikult arutelult, tagades samal ajal täielikult tema kaitseõigused.
- 64 Nimelt on kaitseõigused osa õigusest õiglasele kohtumenetlusele EIÕK artikli 6 ja harta artikli 47 tähenduses, mistõttu juhul, kui liikmesriik näeb apellatsioonimenetluse ette, on tal kohustus tagada, et asjaomasel isikul oleksid selle menetluse jooksul nimetatud sätetes ette nähtud põhitagatised. Kuigi asjaomasel isikul on võimalus oma kaitseõigustest loobuda, ei või kohus – nagu Euroopa Inimõiguste Kohus on juba leidnud – asjaomase isiku süü küsimust uuesti läbi vaadates teha taas otsust isiku süü kohta ilma tõendeid otseselt hindamata, mille on isiklikult esitanud süüdistatav, kes soovib tõendada,

et ta ei pannud toime tegu, mis väidetavalt kujutab endast kriminaalkorras karistatavat tegu. Niisuguses olukorras ei piisa ainuüksi asjaolust, et asjaomane isik sai oma kaitseõigusi kasutada esimeses kohtuastmes, et võiks järeldada, et EIÕK artiklis 6 ja harta artiklis 47 sätestatud nõudeid on järgitud.

- 65 Kui asjaomane isik ei ilmunud apellatsiooniasutuses isiklikult kohtulikele arutelule ja kui apellatsiooniasutuses toimus sisuline hindamine, millega asjaomane isik taas süüdi mõisteti või jäeti esimeses kohtuastmes tehtud süüdimõistev otsus muutmata, leiab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et see, kui see menetlus kuulub raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 kohaldamisalasse, on selle sätte eesmärgiga kooskõlas.
- 66 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib siiski, et mõni liikmesriik sellist tõlgendust ei toeta, arvates, et apellatsioonimenetlus ei ole kontrolli läbiviimisel raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 põhjal ühelgi juhul asjakohane. Nii võib ka väita, et kui on tõendatud, et isiku kaitseõigused olid esimese astme kohtumenetluses täielikult tagatud, siis vastastikuse usalduse põhimõttest tulenevalt tuleb asuda seisukohale, et vahistamismääruse teinud liikmesriigi ametiasutused ei ole ka teistes võimalikes menetlustes liidu õiguses tunnustatud põhiõigusi eiranud. Samas ei ole Euroopa Kohus sellega seoses veel seisukohta võtnud.
- 67 Neil asjaoludel otsustas Rechtbank Amsterdam (Amsterdami esimese astme kohus) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas niisugune menetlus,

- mille raames teeb vahistamismääruse teinud liikmesriigi kohus otsuse asjaomasele isikule varem jõustunud kohtuotsustega mõistatud eraldi vangistuste liitmise kohta üheks vangistuseks ja/või asjaomasele isikule varem jõustunud kohtuotsusega mõistatud koguvangistuse muutmise kohta ning
- mille raames see kohus ei aruta enam süü küsimust,

nagu menetlus, mille tulemusena tehti 25. märtsi 2014. aasta „liitkaristust mõistev kohtuotsus“, kujutab endast „kohtulikku arutelu, mille tulemusel otsus tehti“, raamotsuse [2002/584] artikli 4a lõike 1 tähenduses?

2. Kas vahistamismäärust täitev õigusasutus võib:

- juhul, kui tagaotsitav ei ilmunud isiklikult kohtulikule arutelule, mille tulemusel otsus tehti,
- kuid ei [Euroopa vahistamismääruses] ega raamotsuse [2002/584] artikli 15 lõike 2 alusel küsitud täiendavas teabes ei andnud vahistamismääruse teinud õigusasutus teavet ühe või mitme raamotsuse [2002/584] artikli 4a lõike 1 punktides a–d nimetatud juhtumi esinemise kohta Euroopa vahistamismääruse vormi punkti d alapunktis 3 nimetatud ühe või mitme juhtumi kategooria sõnastust kasutades,

järeldada ainuüksi sel põhjusel, et ükski raamotsuse [2002/584] artikli 4a lõike 1 sissejuhatavas lauses ja punktides a–d nimetatud tingimus ei ole täidetud, ning keelduda ainuüksi sel põhjusel [Euroopa vahistamismääruse] täitmisest?

3. Kas apellatsioonimenetlus,

- milles asi vaadati sisuliselt läbi ning
- milles asjaomane isik mõisteti (uuesti) süüdi ja/või jäeti esimeses kohtuastmes kuulutatud süüdimõistev kohtuotsus muutmata,

- samas kui [Euroopa vahistamismääruse] eesmärk on see süüdimõistev kohtuotsus täitmisele pöörata,

kujutab endast „kohtulikku arutelu, mille tulemusel otsus tehti“, raamotsuse [2002/584] artikli 4a lõike 1 tähenduses?“

Kiirmenetlus

- 68 Eelotsusetaotluse esitanud kohus palub lahendada käesolev eelotsusetaotlus Euroopa Kohtu kodukorra artikli 107 alusel kiirmenetluses.
- 69 Nimetatud kohus põhjendab oma taotlust asjaoluga, et S. A. Zdziaszek viibib praegu Madalmaades vahi all, oodates otsust tema suhtes Poola Vabariigi pädeva asutuse poolt tehtud Euroopa vahistamismääruse kohta.
- 70 Eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustab veel, et ta ei saa selles küsimuses otsust teha enne, kui Euroopa Kohus on teinud otsuse käesoleva eelotsusetaotluse kohta. Euroopa Kohtu kiire vastus esitatud küsimusele mõjutab seega otseselt ja otsustavalt selle väljaandmisvahistuse kestust Madalmaades, mida kohaldatakse S. A. Zdziaszeki suhtes tehtud Euroopa vahistamismääruse võimalikuks täitmiseks.
- 71 Seoses sellega tuleb märkida esiteks, et käesolev eelotsusetaotlus puudutab raamotsuse 2002/584 tõlgendamist, mis kuulub ELi toimimise lepingu kolmanda osa V jaotisega reguleeritud valdkonda, mis puudutab vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanevat ala. Eelotsusetaotluse saab seega lahendada kiirmenetluses.
- 72 Mis teiseks puutub kiireloomulisusse, siis Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt tuleb arvesse võtta asjaolu, et põhikohtuasjas kõnesolevalt isikult on praegu võetud vabadus ja tema kinnipidamine sõltub põhikohtuasja vaidluse lahendusest (kohtuotsus, 10.11.2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, punkt 21 ja seal viidatud kohtupraktika). Lisaks tuleb asjaomase isiku olukorda hinnata selle eelotsusetaotluse analüüsimise kuupäeva seisuga, milles palutakse see taotlus lahendada kiirmenetluses (kohtuotsus, 24.5.2016, Dworzecki, C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, punkt 22 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 73 Käesoleval juhul on ühelt poolt selge, et nimetatud kuupäeval oli S. A. Zdziaszekilt võetud vabadus. Teiselt poolt sõltub tema kinnipidamine põhikohtuasja lahendusest, sest kinnipidamisotsus on eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul tema suhtes tehtud vaidlusaluse Euroopa vahistamismääruse täitmisel.
- 74 Neil asjaoludel otsustas Euroopa Kohtu viies koda 8. juunil 2017 ettekandja-kohtuniku ettepanekul ja pärast kohtujuristi ärakuulamist rahuldada eelotsusetaotluse esitanud kohtu taotlus lahendada eelotsusetaotlus kiirmenetluses.

Eelotsuse küsimuste analüüs

Esimene ja kolmas küsimus

- 75 Oma esimese ja kolmanda küsimusega, mida tuleb analüüsida koos, palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 tähenduses mõistet „kohtulik arutelu, mille tulemusel otsus tehti“ tuleb tõlgendada nii, et see viitab apellatsioonimenetlusele ja/või menetlusele, mille tulemusel muudetakse ühte või mitut varem mõistetud vangistust, nagu selline menetlus, mille tulemusena tehti põhikohtuasjas käsitletav liitkaristust mõistev kohtuotsus.

- 76 Selliselt ümbersõnastatud küsimustele vastamiseks on esiteks oluline meenutada, et nagu tuleneb tänase kohtuotsuse Tupikas (C-270/17 PPU) punktidest 81, 90 ja 98, tuleb olukorras, kus menetlus on toimunud mitmes kohtuastmes, milles on tehtud üksteisele järgnevad otsused, millest vähemalt üks on tehtud tagaselja, mõista raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 tähenduses „kohtuliku aruteluna, mille tulemusel otsus tehti“ vaid apellatsiooniaset, kui selles astmes toimuva menetluse tulemusel tehakse pärast asja faktilist ja õiguslikku uut sisulist läbivaatamist asjaomase isiku süü ja talle mõistetava karistuse – mis võib olla vabadusekaotuslik – osas lõplik otsus.
- 77 Põhimõtteliselt on tõsi, et selline süüdimõistev otsus koosneb kahest eraldiseisvast, kuid omavahel seotud osast, mis antud juhul on süüditunnistamine ja vabadusekaotusliku karistuse mõistmine (vt selle kohta tänane kohtuotsus, Tupikas, C-270/17 PPU, punktid 78 ja 83).
- 78 Sellele vaatamata jääb isegi sellisel juhul nagu põhikohtuasjas, mil karistuse kestust on järgnenud menetluses muudetud, apellatsiooniaset tehtud otsus, millel on kõik käesoleva kohtuotsuse punktis 76 loetletud tunnused, vahistamismäärust täitva õigusasutuse jaoks raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 kohase kontrolli läbiviimisel asjakohaseks.
- 79 Samadel põhjustel, mida on kirjeldatud tänase kohtuotsuse Tupikas (C-270/17 PPU) punktides 83 ja 84, mõjutab apellatsiooniaset toimuv lõplik süüditunnistamine otseselt asjaomase isiku olukorda seda enam, et see on õiguslikuks aluseks vabadusekaotuslikule karistusele, mis tal tuleb kanda.
- 80 Seega on oluline, et asjaomane isik saaks enne, kui tema süü küsimuses tehakse lõplik otsus, oma kaitseõigusi tõhusalt teostada.
- 81 Veel tuleb lisada, et nagu tuleneb tänase kohtuotsuse Tupikas (C-270/17 PPU) punktidest 85 ja 86, on apellatsiooniaset raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 seisukohast seda määravam, et selles kohtuastmes kaitseõiguste järgimise täieulatuslik tagamine aitab korvata seda, kui kriminaalkohtumenetluse varasemas astmes neid õigusi võib-olla eirati.
- 82 Seega tuleb asuda seisukohale, et raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 tähenduses mõistet „kohtulik arutelu, mille tulemusel otsus tehti“ tuleb tõlgendada nii, et see viitab apellatsiooniasetmele, milles toimuva menetluse tulemusel tehti pärast asja faktilist ja õiguslikku uut sisulist läbivaatamist asjaomase isiku süü ja talle mõistetava karistuse – mis võib olla vabadusekaotuslik – osas lõplik otsus ja seda isegi juhul, kui mõistetud karistust hilisema otsusega muudeti.
- 83 Teiseks tuleb kindlaks teha, kas menetluse hilisemas etapis tehtud otsus, millega muudeti ühte või mitut varem mõistetud vabadusekaotuslikku karistust, sarnaselt liitkaristust mõistva otsusega põhikohtuasjas, võib kuuluda raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 kohaldamisalasse.
- 84 Nagu ilmneb Euroopa Kohtule esitatud toimikust, ei mõjuta selline kohtuotsus vaatamata sellele, et see on tehtud pärast seda, kui ühe või mitme otsusega on asjaomasele isikule mõistetud üks või mitu karistust, siiski süüditunnistamist nendes varasemates otsustes, mistõttu on see süüditunnistamine lõplik.
- 85 Edasi muudab see kohtuotsus mõistetud karistuste kogukestust. Seega tuleb seda laadi meetmeid eristada sellistest, mis puudutavad vabadusekaotusliku karistuse täideviimise viise. Ka Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikast tuleneb, et EIÕK artikli 6 lõiget 1 ei kohaldata vabadusekaotusliku karistuse täideviimise viiside suhtes, eriti selliste suhtes, mis puudutavad ajutisi vabastamisi (vt selle kohta Euroopa Inimõiguste Kohus, 3.4.2012, Boulois vs. Luksemburg, CE:ECHR:2012:0403JUD003757504, punkt 87).
- 86 Lõpuks viib menetlus, mille tulemusel tehakse selline otsus nagu põhikohtuasjas käsitletav – millega mõistakse liitkaristus nii, et liidetakse asjaomasele isikule varem mõistetud üks või mitu karistust kokku üheks karistuseks –, tingimata selle isiku jaoks soodsama tulemuseni. Nii võidakse näiteks uute

õigusnormide jõustumisel, mis näevad käsitletava süüteo eest ette vähem range karistuse, otsustada kohaldada kergemat karistust. Või siis võidakse pärast mitut süüdimõistmist, millest igäühe puhul oli mõistetud karistus, liita need karistused kokku nii, et liitkaristus on kergem kui erinevate varasemate karistuste liitmise summa.

- 87 Selles osas tuleneb Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikast, et EIÕK artikliga 6 antud tagatise tuleb järgida mitte ainult süüdimõistmisel, vaid ka karistuse määramisel (vt selle kohta Euroopa Inimõiguste Kohus, 28.11.2013, *Dementyev vs. Venemaa*, CE:ECHR:2013:1128JUD004309505, punkt 23). Nii tähendab õiglase kohtumenetluse tagamine asjaomase isiku jaoks õigust viibida kohtulikel aruteludel, kuna nendel võivad olla olulised tagajärjed isikule mõistetava karistuse kestuse kindlaksmääramisel (vt selle kohta, Euroopa Inimõiguste Kohus, 21.9.1993, *Kremzov vs. Austria*, CE:ECHR:1993:0921JUD001235086, punkt 67).
- 88 Nii on see konkreetselt liitkaristuse mõistmist puudutava menetluse puhul, kui see ei ole pelgalt formaalne või aritmeetiline, vaid karistuse määra kindlaksmääramisel kasutakse kaalutlusruumi, võetakse arvesse asjaomase isiku isiklikku olukorda või kergendavaid või raskendavaid asjaolusid (vt selle kohta Euroopa Inimõiguste Kohus, 15.7.1982, *Eckle vs. Saksamaa*, CE:ECHR:1983:0621JUD000813078, punkt 77, ja 28.11.2013, *Dementyev vs. Venemaa*, CE:ECHR:2013:1128JUD004309505, punktid 25 ja 26).
- 89 Lisaks ei oma selles osas tähtsust asjaolu, kas asjaomasel kohtul on pädevus eelnevalt mõistetud karistust raskendada või mitte (vt selle kohta Euroopa Inimõiguste Kohus, 26.5.1988, *Ekbani vs. Rootsi*, CE:ECHR:1988:0526JUD001056383, punkt 32, ja 18.10.2006, *Hermi vs. Itaalia*, CE:ECHR:2006:1018JUD001811402, punkt 65).
- 90 Sellest järeldub, et menetlust, mille tulemusel tehakse selline liitkaristus mõistev otsus nagu põhikohtuasjas käsitletav, milles määratakse varem mõistetud vabadusekaotuslike karistuste määr kindlaks uuesti, tuleb pidada raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 kohaldamisel tähtsust omavaks, kuna selles menetluses on pädeval kohtul kaalutlusruum käesoleva kohtuotsuse punkti 88 tähenduses ning menetluse tulemusel tehtava otsusega lahendatakse karistuse küsimus lõplikult.
- 91 Kuna sellises menetluses määratakse kindlaks süüdimõistetul kanda tuleva karistuse kestus, siis peab tal olema võimalik oma kaitseõigusi tõhusalt teostada, et tema suhtes tehtavat otsust soodsas suunas mõjutada.
- 92 Asjaolu, et uus karistus on eeldatavalt asjaomasele isikule soodsam, ei oma tähtsust, kuna karistuse määr ei ole ette kindlaks määratud, vaid sõltub kohtuasja asjaolude hindamisest pädeva kohtu poolt, ning asjaomase isiku jaoks on määrava tähtsusega just kanda tuleva karistuse lõplik määr.
- 93 Eespool toodud asjaolusid arvestades tuleb asuda seisukohale, et sellisel juhul, nagu põhikohtuasjas käsitletav – kus apellatsioonimenetluse tulemusel, mille jooksul asi uuesti sisuliselt läbi vaadati, tehti asjaomase isiku süü küsimuses lõplik otsus ja mõisteti talle ühtlasi vabadusekaotuslik karistus, mille määra siiski muudeti hilisema otsusega, mille pädev kohus tegi hiljem, kasutades talle antud kaalutlusõigust, määrates selles otsuses kindlaks karistuse lõpliku määra –, tuleb neid kahte otsust raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 kohaldamisel arvesse võtta.
- 94 Nagu tuleneb käesoleva kohtuotsuse punktidest 76–80 ja 90–92, on kaitseõiguste järgimine oluline tagada nii süüditunnistamisel kui ka karistuse määra lõplikul kindlaksmääramisel, ning kui need kaks algselt omavahel seotud aspekti on teineteisest lahutatud, siis tuleb nendega seoses tehtud lõplike otsuste suhtes samadel alustel teostada nimetatud sättes ette nähtud kontrolli. Selle sätte eesmärk ongi tugevdada asjaomaste isikute menetluslike õigusi, kontrollides, et nende põhiõigus õiglasele kohtumenetlusele oleks tagatud (vt selle kohta tänane kohtuotsus *Tupikas*, C-270/17 PPU, punktid 58 ja 61–63), ning nagu eespool punktis 87 on märgitud, kehtivad need nõuded nii süüditunnistamise kui ka karistuse mõistmise kohta.

- 95 Lisaks ei teki sellise tõlgenduse puhul mingisuguseid praktilisi raskusi, kuna nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 55 märkis, nõuab raamotsusele 2002/584 lisatud Euroopa vahistamismääruse ühtne vorm mõlema aspekti kohta teabe esitamist. Järelikult ei raskenda eeltoodud tõlgendus vahistamismääruse teinud õigusasutuse ülesannet.
- 96 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esimesele ja kolmandale küsimusele vastata, et raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 tähenduses mõistet „kohtulik arutelu, mille tulemusel otsus tehti“ tuleb tõlgendada nii, et see viitab mitte ainult sellele kohtulikule arutelule, mille tulemusel tehti apellatsioonistmes otsus, kui selles otsuses tehti pärast asja sisulist uuesti läbivaatamist lõplik otsus isiku süü küsimuses, vaid ka hilisemale menetlusele – nagu põhikohtuasjas käsitletav liitkaristust mõistev kohtuotsus –, mille tulemusel tehti otsus, millega muudeti esialgu mõistetud karistustmäära lõplikult, kui viimati nimetatud otsuse teinud kohtul oli selles suhtes teatav kaalutusõigus.

Teine küsimus

- 97 Oma teise küsimusega palub eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt selgitada, kas raamotsust 2002/584 tuleb tõlgendada nii, et see lubab vahistamismäärust täitval õigusasutusel keelduda Euroopa vahistamismääruse täitmisest pelgalt põhjusel, et raamotsusele 2002/584 lisatud Euroopa vahistamismääruse ühtne vorm, ega ka vahistamismääruse teinud õigusasutuselt nimetatud raamotsuse artikli 15 lõike 2 alusel saadud täiendav teave ei sisalda piisavalt andmeid, millest ta võiks järeldada, et on tegemist mõnega raamotsuse artikli 4a lõike 1 punktides a–d viidatud juhtudest.
- 98 Et anda sellele küsimusele tarvilik vastus, on oluline meenutada, et raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõikes 1 nõutavad kontrollimised peavad põhimõtteliselt puudutama seda kohtuastet, mille menetluses asi sisuliselt läbi vaadati ja mille tulemusel asjaomane isik lõplikult süüdi mõisteti (vt selle kohta tänane kohtuotsus Tupikas, C-270/17 PPU, punktid 81, 90 ja 91). Konkreetsel juhul, mida sai analüüsitud esimesele ja kolmandale küsimusele vastamiseks ning mil esialgu mõistetud karistuse määra muudeti uues menetluses kaalutusõigust kasutades lõplikult, omasid need menetlused mõlemad – nagu selgub käesoleva kohtuotsuse punktides 93, 94 ja 96 – kõnealuses kontekstis tähtsust.
- 99 Järelikult peab vahistamismääruse teinud õigusasutus esitama raamotsuse 2002/584 artikli 8 lõikes 1 nimetatud teavet kas esimese või siis vajaduse korral mõlema menetluse kohta.
- 100 Sellest tuleneb, et vastavalt sellele peab vahistamismäärust täitev õigusasutus nimetatud raamotsuse artikli 4a lõike 1 kohaldamisel piirduma kontrollimisega nende menetlustega, mida on silmas peetud eelmises punktis.
- 101 Selle sättega kehtestatud süsteemi arvestades ning nagu tuleneb juba selle sätte sõnastusest, võib vahistamismäärust täitev õigusasutus keelduda täitmast Euroopa vahistamismäärust, mis on tehtud vabadusekaotuse või vabadust piirava julgeolekumeetme täitmiseks, kui isik ei ilmunud isiklikult kohtulikule arutelule, mille tulemusel otsus tehti, välja arvatud juhud, kui Euroopa vahistamismääruses märgitakse, et selle sätte punktides a, b, c või d sätestatud tingimused on täidetud.
- 102 Kui on kindlaks tehtud, et üks nimetatud punktides a–d sätestatud tingimustest on täidetud, on vahistamismäärust täitev õigusasutus kohustatud Euroopa vahistamismääruse täitma vaatamata sellele, et asjaomane isik puudus kohtulikult arutelult, mille tulemusel otsus tehti (vt selle kohta tänane kohtuotsus Tupikas, C-270/17 PPU, punktid 50, 55 ja 95).
- 103 Kui nimetatud õigusasutus leiab, et tal pole piisavalt teavet, et teha asjaomase isiku üleandmise suhtes õige otsus, tuleb tal tugineda raamotsuse 2002/584 artikli 15 lõikele 2 ja paluda vahistamismääruse teinud õigusasutuselt viivitamatult täiendavat teavet, mida ta peab vajalikuks, et üleandmise kohta otsus teha.

- 104 Kui vahistamismäärust täitev õigusasutus ei ole selles etapis siiski saanud nõutavat kinnitust selle kohta, et asjaomase isiku kaitseõigusi on vastavas menetluses järgitud, võib ta keelduda Euroopa vahistamismäärust täitmast.
- 105 Peale selle, et see õigusasutus ei tohi tolereerida põhiõiguste eiramist, vaid nagu näeb ette raamotsuse 2002/584 artikli 15 lõige 2, peab ta ka Euroopa vahistamismääruse täitmise suhtes otsuse tegemisel jälgima, et järgitaks raamotsuse artiklis 17 ette nähtud tähtaegu, mistõttu ei saa eeldada, et ta teeks nimetatud artikli 15 lõike 2 alusel uue päringu (vt selle kohta kohtuotsus, 5.4.2016, Aranyosi ja Căldăraru, C-404/15 ja C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punkt 97).
- 106 Samas tuleb selles kontekstis rõhutada, et raamotsuse 2002/584 artikkel 4a näeb ette ühe Euroopa vahistamismääruse täitmata jätmise vabatahtlikest alustest ja nimetatud artikli punkti 1 alapunktides a–d toodud juhud moodustavad nendest täitmata jätmise vabatahtlikest alustest erandi (vt selle kohta tänane kohtuotsus Tupikas, C-270/17 PPU, punktid 50 ja 96).
- 107 Niisugustel tingimustel on Euroopa Kohtul juba olnud võimalus täpsustada, et kui vahistamismäärust täitev õigusasutus on kindlaks teinud, et need erandid Euroopa vahistamismääruses nimetatud isiku olukorda ei hõlma, võib ta võtta arvesse muid asjaolusid, mis võimaldavad tal kindlaks teha, et asjaomase isiku üleandmisega ei rikuta tema kaitseõigusi (vt selle kohta kohtuotsus, 24.5.2016, Dworzecki, C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, punktid 50 ja 51).
- 108 Niisiis ei takista raamotsus 2002/584 Euroopa vahistamismäärust täitval õigusasutusel veendumast, et asjaomase isiku kaitseõigusi järgitakse, võttes nõuetekohaselt arvesse tema menetluses olevat asja iseloomustavad asjaolud, sealhulgas teabe, mis on tema enese valduses.
- 109 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb teisele küsimusele vastata, et raamotsust 2002/584 tuleb tõlgendada nii, et juhul, kui asjaomane isik ole isiklikult ilmunud selle raamotsuse artikli 4a lõike 1 seisukohast tähtsust omavale kohtulikule arutelule või aruteludele ning raamotsusele lisatud Euroopa vahistamismääruse vormil esitatud teave ega ka vahistamismääruse teinud õigusasutuselt nimetatud raamotsuse artikli 15 lõike 2 alusel saadud teave ei sisalda piisavalt andmeid, millest võiks järeldada, et tegemist on mõnega raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 punktides a–d viidatud juhtudest, võib vahistamismäärust täitev õigusasutus keelduda Euroopa vahistamismäärust täitmast.
- 110 Samas ei takista see raamotsus nimetatud õigusasutusel võtmast arvesse kõiki tema menetluses olevat asja iseloomustavaid asjaolusid kontrollimaks asjaomase isiku kaitseõiguste järgimist selles menetluses või nendes menetlustes.

Kohtukulud

- 111 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

1. Nõukogu 13. juuni 2002. aasta raamotsuse 2002/584/JSK Euroopa vahistamismääruse ja liikmesriikidevahelise üleandmiskorra kohta (muudetud nõukogu 26. veebruari 2009. aasta raamotsusega 2009/299/JSK) artikli 4a lõike 1 tähenduses mõistet „kohtulik arutelu, mille tulemusel otsus tehti“ tuleb tõlgendada nii, et see viitab mitte ainult sellele kohtulikule arutelule, mille tulemusel tehti apellatsiooniasimes otsus, kui selles otsuses tehti pärast asja sisulist uuesti läbivaatamist lõplik otsus isiku süü küsimuses, vaid ka hilisemale menetlusele – nagu

põhikohtuasjas käsitletav liitkaristust mõistev kohtuotsus –, mille tulemusel tehti otsus, millega muudeti esialgu mõistetud karistusmäära lõplikult, kui viimati nimetatud otsuse teinud kohtul oli selles suhtes teatav kaalutusõigus.

2. Raamotsust 2002/584, mida on muudetud raamotsusega 2009/299, tuleb tõlgendada nii, et juhul, kui asjaomane isik ole isiklikult ilmunud selle raamotsuse artikli 4a lõike 1 seisukohast tähtsust omavale kohtulikule arutelule või aruteludele ning raamotsusele lisatud Euroopa vahistamismääruse vormil esitatud teave ega ka vahistamismääruse teinud õigusasutuselt nimetatud raamotsuse artikli 15 lõike 2 alusel saadud teave ei sisalda piisavalt andmeid, millest võiks järeldada, et tegemist on mõnega raamotsuse 2002/584 artikli 4a lõike 1 punktides a–d viidatud juhtudest, võib vahistamismäärust täitev õigusasutus keelduda Euroopa vahistamismäärust täitmast.

Samas ei takista nimetatud raamotsus (muudetud redaktsioonis) nimetatud õigusasutusel võtmast arvesse kõiki tema menetluses olevat asja iseloomustavaid asjaolusid kontrollimaks asjaomase isiku kaitseõiguste järgimist selles menetluses või nendes menetlustes.

Allkirjad